

koli bezelstně, nýbrž proti lepšímu vědomí tvrzené nízké a nečestné jednání zmíněných »500 československých chlapců« obhájí a ospravedlňuje pod pláštěm, jako by bojovali za českou svobodu. Tím se vytýká soukromému žalobci, že vědomým a úmyslným zkreslením skutečnosti líčí něco zavržení hodného za dobré a ideální, a hledíc k tomu, že by tu šlo o hrubá zneuznání povinností a úkolů slušného a poctivého tisku, vytýká mu takto skutečnost, která by jej mohla vydati v opovržení nebo snížení v obecném mínění. Nálezací soud shledal proto v onom článku právem objektivní skutkovou podstatu přečinu podle § 2 zák. o ochraně cti a nezatížil v tomto směru rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř.

Uvedeným zmatkem — nesprávně dovolává se zmateční stížností zde důvodu zmatečnosti podle § 281, čís. 5 a mimo to podle čís. 9 b) tr. ř. — netrpí rozsudek ani pokud jde o subjektivní stránku přestupku podle § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhl. č. 145/1933 Sb. z. a n. Napadený rozsudek se zabývá výslovně otázkou viny obžalovaného, zjišťuje, že článek před uveřejněním vůbec nečetl, a usuzuje zcela správně, že obžalovaný takto zanedbal svou povinnost jako odpovědný redaktor. Zmateční stížnost jest úplně za zcestí, pokud u ryze kulposního trestného činu § 4 zák. čís. 124/1924 Sb. z. a n. ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n. vyhledává úmyslu neb aspoň vědomí, že se projev, o němž jde, dotýká jiné osoby (totiž osoby soukromého žalobce). Kdyby byly opodstatněny tyto subjektivní složky, pak by právě nešlo o přestupek podle uvedeného § 4, nýbrž o přečin podle § 2 zák. o ochraně cti. Jest ovšem správné, že i zde platí obecná zásada o nutnosti příčinné souvislosti mezi nedbalým opominutím a nastalým výsledkem, leč v tomto směru nelze pochybovati, že kdyby byl obžalovaný stíhaný článek podle své povinnosti s patřičnou pozorností četl před jeho uveřejněním, byl by si jeho povahu pro soukromého žalobce urážlivou uvědomil, když bylo nahoře dovozeno, že onen smysl a dosah článku chápe i nepředpojatý průměrný čtenář. Tím spíše musí to platiti o odpovědném redaktoru, o němž nevyšlo najevo, že by nebyl v posuzování takových článků zběhlý již podle svého povolání a zkušeností jím nabytých.

Čís. 6127.

K §§ 171, 183, 185, 197 tr. zák.

Realisace vkladní knížky, již bylo nabyto trestným činem, není sama o sobě trestná, pokud nespadá pod pojem ukrývání.

Trestná činnost může záležeti jen ve způsobu nabytí vkladní knížky.

V realizaci vkladní knížky nezávadně nabyté nemůže spočívat podvod.

(Rozh. ze dne 7. února 1938, Zm I 1162/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského soudu, pokud jím byla stěžovatelka

uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. z., zrušil napadený rozsudek v odsuzující části a vrátil věc nalézacímu soudu, aby ji v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek, který v části zprošťující nabytí právní moci, napadá obžalovaná ve výroku, pokud jím byla uznána vinnou zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. z., zmateční stížností a uplatňuje číselně důvody zmatečnosti podle § 281, čís. 4, 5, 8, 10 tr. ř.

Zmateční stížnosti dlužno přiznati oprávnění, již pokud s hlediska zmatku podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. zřejmým poukazem uplatňovaného vytýká rozsudku nesprávné právní posouzení.

Nalézací soud zjistil, že obžalovaná předložila dne 18. ledna 1936 ve »Spořitelně v K.« vkladní knížku této spořitelny, znějící na jméno »A. H.«, k vybrání a zrušení a že jí byl, když se před tím podepsala jménem »A. P.«, vklad 9.206 Kč 60 h, uložený na zmíněné knížce bez jakékoli vinkulace, vyplacen. V tomto zjištěném skutkovém ději shledal nalézací soud skutkovou podstatu zločinu podvodu podle §§ 197, 200 tr. z., ježto obžalovaná nebyla k vybrání knížky oprávněna.

Jak z uvedeného plyne, shledává nalézací soud zločin podvodu v realisaci vkladní knížky, při čemž však přehlíží, že pokud realizace nespadá pod pojem ukrývání po rozumu § 185 tr. z., není sama o sobě trestná, nýbrž že může býti trestné jen n a b y t í vkladní knížky, pokud se tak stalo způsobem s hlediska trestního zákona závadným, jako na př. krádeží, zpronevěrou, podvodem, neb spoluvinou na těchto trestných činech, resp. i podílnictvím na krádeží nebo zpronevěře a pod. Neboť, nabytí-li někdo vkladní knížky způsobem s hlediska trestního zákona závadným, byl již tím spáchán určitý trestný čin a nikoliv až realizací neb i realizací trestným způsobem získané vkladní knížky, kdyžtě předpokladem podvodu je podle ustálené judikatury, aby lstivé předstírání nebo jednání bylo způsobilé, aby vedlo k poškození, kdežto v uvedených případech škoda nastala již předchozím trestným činem, záležejícím v trestném nabytí knížky. Bylo-li však získání (nabytí) vkladní knížky trestně nezavadné, nelze samozřejmě ani v její realizaci samé o sobě shledávati skutkovou podstatu podvodu.

Toto mylné pojetí trestního zákona mělo za následek, že nalézací soud nepovažoval za nutné zabývati se otázkou, jakým způsobem obžalovaná nabytí oné vkladní knížky, a že neprovedl v tom ohledu potřebná skutková zjištění. Zjištění nalézacího soudu, že obžalovaná nebyla oprávněna knížku (t. j. vklad na knížce uložený) vybrati, nestačí, neboť nehlédě ani k otázce, zda toto zjištění netrpí zmateční stížností vytýkanou vadou nedostatků důvodů (§ 281, čís. 5 tr. ř.), je podle toho, co předloženo, právně nezávažné.

Zatížil proto nalézací soud rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., pokud, neučiniv potřebných skutkových zjištění o nabytí vkladní knížky, shledal v pouhé její realizaci skutkovou podstatu zločinu podvodu podle §§ 197, 200 tr. z.